

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Tomczyk

SSN Piotr Mirek

Protokolant Weronika Woźniak

w sprawie **A.J.**

skazanego za czyn z art. 209 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 28 czerwca 2023 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu

z dnia 24 stycznia 2023 r., sygn. akt VII K 777/22

na podstawie art. 535 § 5 k.p.k. ,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę A.J. Sądowi
Rejonowemu dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu do
ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 stycznia 2023 r., sygn. akt VII K 777/22, Sąd Rejonowy w dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu uznał oskarżonego A.J. za winnego popełnienia przestępstw z art. 209 § 1a k.k., przyjmując, że stanowiły one jeden występki popełniony od 15 grudnia 2015 do lutego 2022 r. z wyłączeniem okresów

od 16 listopada 2017 roku do 8 stycznia 2018 roku oraz od 10 marca 2020 roku do 18 czerwca 2020 roku tj. czynu z art. 209 § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron, przez co uprawomocnił się z dniem 1 lutego 2023 r.

Kasację od wskazanego wyżej orzeczenia Sądu Rejonowego wywiódł Prokurator Generalny, zaskarżając wyrok w całości na korzyść skazanego i zarzucając:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., polegające na zaniechaniu wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, dotyczących uprzedniej karalności oskarżonego, co doprowadziło do niedokładnego określenia przypisanego mu czynu i skazania A.J. wyrokiem z dnia 24 stycznia 2023 r., sygn. akt VII K 777/22, za cały zarzucany mu aktem oskarżenia czyn z art. 209 § 1 k.k., popełniony w okresie od 15 grudnia 2015 r. do lutego 2022 r. z wyłączeniem okresów: od 16 listopada 2017 r. do 8 stycznia 2018 r. oraz od 10 marca 2020 r. do 18 czerwca 2020 r., podczas gdy za występki na szkodę tego samego małoletniego pokrzywdzonego, zamykający się w granicach od 15 grudnia 2015 r. do 15 listopada 2017 r. oraz od 9 stycznia 2018 r. do 2 lipca 2019 r., został on już uprzednio prawomocnie skazany wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu z dnia 12 października 2020 r., sygn. akt V K 316/20”.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i jako taka podlega uwzględnieniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k..

Zaskarżony wyrok zapadł z rażącym naruszeniem przepisów prawa procesowego, wskazanych w zarzucie kasacji, skutkujących nieprawidłowym

określeniem czasu przestępnego działania oskarżonego, obejmującego częściowo okres uchylania się od obowiązku alimentacyjnego na szkodę tej samej osoby, za który został on już wcześniej prawomocnie skazany. Prokurator w akcie oskarżenia przyjął, że przestępstwa niealimentacji na rzecz swego syna T.J. oskarżony dopuścił się w okresie: 1) od 15 grudnia 2015 roku do co najmniej czerwca 2020 roku z wyłączeniem okresów od 16 listopada 2017 roku do 8 stycznia 2018 roku oraz od 10 marca 2020 roku do 18 czerwca 2020 roku, 2) od lipca 2020 roku do lutego 2022 roku. Sąd Rejonowy przyjął, że wskazane czyny stanowiły jeden występki popełniony od 15 grudnia 2015 do lutego 2022 roku z wyłączeniem okresów od 16 listopada 2017 roku do 8 stycznia 2018 roku oraz od 10 marca 2020 roku do 18 czerwca 2020 roku.

Tymczasem w aktach postępowania znajdują się informacje, że ten sam Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu wyrokiem z dnia 12 października 2020 r., sygn. akt V K 316/20, uznał A.J. za winnego tego, że w okresie od 15 grudnia 2015 r. do 15 listopada 2017 r. oraz od 9 stycznia 2018 r. do co najmniej 2 lipca 2019 r. w S., woj. [...], uporczywie uchylał się od ciążącego na nim z mocy wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej III Wydział Rodzinny i Nieletnich, sygn. akt III RC 923/15 z dnia 4 marca 2016 r. obowiązku alimentacyjnego wobec małoletniego syna T.J. w kwocie 700 złotych miesięcznie, czym spowodował zaległość stanowiącą równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, tj. czynu z art. 209 § 1 k.k., za co na podstawie art. 209 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym. Wskazany wyrok uprawomocnił się w dniu 20 października 2020 r., bez postępowania odwoławczego (k. 82 - akta o sygn. V K 316/20).

Porównanie treści obydwu orzeczeń prowadzi do oczywistej konkluzji, że okres uchylania się od świadczeń alimentacyjnych, przypisany oskarżonemu na mocy kolejnego z wydanych wyroków, za tożsamy okres zawierający się w granicach od 15 grudnia 2015 r. do 15 listopada 2017 r. oraz od 9 stycznia 2018 r. do 2 lipca 2019 r. w całości został już objęty skazaniem w sprawie rozpoznawanej poprzednio i prawomocnie zakończonej, a nadto wykroczył poza ten okres (od 3 lipca 2019 r. do lutego 2022 r. z wyłączeniem okresu od 10 marca 2020 r. do 18 czerwca 2020 r.).

Sąd Rejonowy posiadał dane o istnieniu powyższego wyroku skazującego, co wynikało z kart karnych (k. 104, 134). To niewątpliwie wskazywało na konieczność uzyskania przez Sąd w niniejszej sprawie odpisu tego orzeczenia, a nie czyniąc tego i podążając jedynie za treścią błędnie skonstruowanego aktu oskarżenia organ orzekający rażąco naruszył przepis art. 366 § 1 k.p.k., obligujący do takiego kierowania przebiegiem rozprawy, aby wyjaśnione zostały wszystkie okoliczności sprawy.

To wprowadzie nie powoduje określonej w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. przeszkody procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej, która - w przypadku przestępstw niealimentacji - może zachodzić wyłącznie wówczas, gdy okresy uporczywego uchylania się od obowiązku świadczeń alimentacyjnych, ustalone w kolejno rozpoznawanych sprawach, są identyczne i pokrywają się ze sobą, lub gdy okres w sprawie następnej został w całości objęty skazaniem w sprawie rozpoznawanej poprzednio, prawomocnie już zakończonej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2018 roku, sygn. akt IV KK 149/18, Lex nr 2498044, KZS 2018/10/17, Prok. i Pr. - wkł. 2018/9/9), co w niniejszej sprawie nie miało miejsca, to jednak stanowi inne, w rozumieniu art. 523 § 1 k.p.k., rażące naruszenie przepisów prawa procesowego. Doprowadziło ono do wadliwego określenia granic czasowych kolejnego przestępstwa z art. 209 § 1 k.k., nieuwzględniającego treści poprzedniego wyroku skazującego. Naruszenie to istotnie wpłynęło przy tym na treść prawomocnego orzeczenia, albowiem A.J. został dwukrotnie skazany za występki niealimentacji popełniony na szkodę tej samej osoby w okresach częściowo pokrywających się. To mogło z kolei znacząco zaważyć zarówno na wyborze rodzaju kary, jak i wymiarze kary finalnie orzeczonej wobec A.J.

Podniesione wyżej okoliczności wskazują, że prawomocny wyrok w części dotyczącej skazania A.J. za czyn z art. 209 § 1 k.k. dotknięty jest rażącym i mającym istotny wpływ na treść orzeczenia uchybieniem przepisów prawa procesowego i powinien zostać w tym zakresie uchylony.

Ponownie orzekając Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu będzie miał na względzie powyższe spostrzeżenia i wnioski.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

(kf)

[ms]